

## Uppföljningsbeslut

---

**efter kvalitetsgranskning av elevers tillgång till  
läroböcker och andra läromedel i de obligatoriska  
skolformerna vid Markusskolan i Avesta kommun.**

## Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19 och 20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning av elevers tillgång till läroböcker och andra läromedel vid Markusskolan. Granskningen genomfördes under vårterminen 2026.

Vid granskningen identifierade Skolinspektionen fyra utvecklingsområden som angetts i beslut den 16 februari 2026.

Skolinspektionen har begärt att huvudmannen för Markusskolan senast den 12 augusti 2026 skulle redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån identifierat de utvecklingsområdena. Avesta kommun har inkommit med en sådan redovisning den 30 juni 2026.

## Beslut efter uppföljning

Skolinspektionen bedömer redovisade åtgärder på följande sätt:

**Skolans arbete med att ge eleverna tillgång till och förutsättningar att använda läroböcker och andra läromedel som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål**

- Använd läroböcker och andra läromedel för att skapa sammanhang i undervisningen och progression i elevernas lärande.

Avesta kommun behöver vidta ytterligare åtgärder för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

- Använd läroböcker och andra läromedel som möter elevernas olika förutsättningar och behov.

Avesta kommun har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

- Stärk ledningen och samordningen av arbetet med att ge alla elever tillgång till läroböcker och andra läromedel som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål.

Avesta kommun behöver vidta ytterligare åtgärder för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

- Skapa förutsättningar för ett medvetet och gemensamt arbete med likvärdighet inom skolenheten gällande användningen av läroböcker och andra läromedel.

Avesta kommun har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen tar ansvar för ett fortsatt utvecklingsarbete. Skolinspektionen avslutar härmed granskningen.

## Motivering

### Utvecklingsområde 1

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- Använd läroböcker och andra läromedel för att skapa sammanhang i undervisningen och progression i elevernas lärande.

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn ännu inte har vidtagit tillräckliga åtgärder för att lärare i samtliga ämnen och årskurser ska använda läroböcker och andra läromedel i undervisningen. Huvudmannen uppger att eleverna använder lärobok och lärverktyg i de samhällsorienterande och naturorienterande ämnena samt i ämnet teknik. I dessa ämnen har samtliga undervisande lärare nu tillgång till lärarhandledningar. Vidare åtgärder som planeras är att rektorn vid kommande medarbetarsamtal ska ta upp frågor om läromedel, för att öka likvärdighet mellan klasser och årskurser samt förbättra måluppfyllelse. Det framgår dock inte av redovisningen om eleverna numera använder läroböcker och andra läromedel i samtliga teoretiska ämnen för att ge eleverna struktur, sammanhang och överblick.

Skolinspektionen bedömer utifrån ovanstående att huvudmannen behöver vidta ytterligare åtgärder för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

### Utvecklingsområde 2

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- Använd läroböcker och andra läromedel som möter elevernas olika förutsättningar och behov.

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn har initierat ett arbete kring användning av läroböcker och andra läromedel på skolenheten för att möta elevernas olika förutsättningar och behov. Rektor har uppmanat lärare att säkerställa att relevanta lärarhandledningar finns och att lärare

och speciallärare tillsammans planerar för att skapa en röd tråd i undervisningen och i användningen av läromedel för både elever i behov av stöd och elever i behov av utmaningar.

Skolinspektionen bedömer utifrån ovanstående att huvudmannen har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten inom det område som granskats. Skolinspektionen förutsätter att arbetet fortsätter.

### Utvecklingsområde 3

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- Stärk ledningen och samordningen av arbetet med att ge alla elever tillgång till läroböcker och andra läromedel som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål.

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn ännu inte har vidtagit tillräckliga åtgärder som ger alla elever tillgång till läroböcker och andra läromedel som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål. Skolenheten har under rektorns ledning påbörjat ett utvecklingsarbete med att stärka ledning och samordning kring användandet av läromedel i undervisningen. Enligt redovisningen föregås läromedelsinköp av gemensamma diskussioner där lärare och skolledning för samtal om tillgången till och användningen av läromedel samt en gemensam utvärdering av läromedel inför nyanskaffning. Huvudmannen uppger att rektorn genom att granska och godkänna beställningar av läromedel får en tydlig bild av vad som köps in. Det framgår dock inte av redovisningen om alla elever har fått tillgång till läroböcker och andra läromedel i samtliga teoretiska ämnen.

Skolinspektionen bedömer utifrån ovanstående att huvudmannen behöver vidta ytterligare åtgärder för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

#### Utvecklingsområde 4

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- Skapa förutsättningar för ett medvetet och gemensamt arbete med likvärdighet inom skolenheten gällande användningen av läroböcker och andra läromedel.

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn har påbörjat ett arbete för att främja likvärdigheten gällande användningen av läroböcker och andra läromedel. För att stärka likvärdigheten har rektorn infört gemensamma läromedelsdiskussioner där lärarna årskursvis samtalar om hur läroböcker och andra läromedel används i undervisningen. Rektorn har utifrån analys kommit fram till att ett specifikt läromedel i matematik givit eleverna möjlighet att höja sina resultat och beslutat att läromedlet nu ska användas i samtliga klasser och årskurser. Rektorn har som en del av utvecklingsarbetet uppmanat lärare och speciallärare att årskursvis planera tillsammans för att skapa en röd tråd i undervisning med läromedel. Vidare är lärarna uppmanade av rektorn att använda samma läromedelsserie för respektive årskurs, för att skapa bättre förutsättningar för pedagogiska samtal samt öka likvärdigheten och möjliggöra en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål. Rektorns ledning sker också på individuell basis då frågor om läromedelsanvändning nu lyfts på medarbetarsamtal och i kvalitetssamtal om varje klass.

Skolinspektionen bedömer utifrån ovanstående att huvudmannen har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som krävs för att höja kvaliteten inom bedömningsområdet. Skolinspektionen förutsätter att arbetet fortsätter.

#### På Skolinspektionens vägnar

X Roger Persson

Beslutsfattare  
Signerat av: Roger Persson

X Malin Hennius

Föredragande  
Signerat av: Malin Hennius

## Bilaga 1: Författningsstöd

Den 1 juli 2024 trädde ändringar i skollagen i kraft som syftar till att stärka elevers tillgång till ändamålsenliga läromedel.<sup>1</sup> Ändringarna gäller för flera skolformer. För grundskolan är lydelsen följande<sup>2</sup>:

Eleverna ska utan kostnad ha tillgång till läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål.

I skollagens första kapitel har införts definitioner av begreppen läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg.

I skollagen avses med

- lärobok: tryckt läromedel, med eller utan digitala komponenter,
- läromedel: helt eller delvis tryckt eller digitalt verk som är avsett att användas i undervisningen, som överensstämmer med relevanta delar av tillämplig kurs-, ämnes- eller ämnesområdesplan och läroplanen, och som är utgivet av någon som bedriver utgivningsverksamhet av professionell art,
- lärverktyg: läroböcker, andra läromedel och andra tryckta eller digitala verk samt utrustning och material som används i undervisningen.<sup>3</sup>

I samband med lagändringarna har regeringen även beslutat om nya formuleringar i flera läroplaner.<sup>4</sup> I läroplanen för grundskolan har ändringarna följande lydelse

Läraren ska organisera och genomföra arbetet så att eleven får använda läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål.<sup>5</sup>

Rektorn har ansvaret för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att

- alla elever erbjuds strukturerad undervisning under lärares ledning,

---

<sup>1</sup> Lag (2023:951) om ändring i skollagen (2010:800).

<sup>2</sup> 10 kap. 10 § andra stycket skollagen.

<sup>3</sup> 1 kap. 3 § elfte–trettonde strecksatserna skollagen.

<sup>4</sup> Förordning (SKOLFS 2024:590) om ändring i förordningen (2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet.

<sup>5</sup> Lgr 22, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper.

- alla elever får tillgång till och förutsättningar att använda läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål,
- alla elever får tillgång till och förutsättningar att använda skolbibliotek,
- alla lärare får tillgång till de lärarhandledningar som behövs för att ge eleverna en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål.<sup>6</sup>

---

<sup>6</sup> Lgr 22, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar.